

Kodu keset metsa – Tõnu Mändla metsatalu

Metsakorilus
ilmutab hääbumise märke

HIND 3.90€

9 771406 665001

8

18

42

60

2 **Persoonid, sündmused, paigad**
Juhtkiri

3 **Metsandusuudised Eestist ja kaugemalt**

5 TOIVO MEIKAR
Metsamehe jälgedes – Jaan Tiivoja
Tänavu 21. augustil koguneti Erastvere maile järjekordsele sarja „Metsamehe jälgedes“ üritusele. Peategelaseks oli legendaarne metsamees Jaan Tiivoja.

8 MERLE RIPS
Tõnu Mändla kodu keset metsa
Tõnu Mändla tunnistati tänavu parimaks Eesti metsamajandajaks. Tema Valgamaal Lüllemäe külas asuv Rästa talu on kahekümne aastaga kujunenud tugevaks metsandustaluks.

16 ULVAR KÄÄRT
Metsamarjade ja seente korjamine on vähenemas
Nõukogude ajaga võrreldes ilmutab metsakorjajate hääbumise märke.

20 KRISTIINA VIIRON
Erinevad suhtumised raietesse ja raiekeeldudesse
Inimesed suhtuvad raietesse ja raiekeeldudesse väga erinevalt, olenevalt sellest, millisesse huvirühma keegi kuulub.

24 VIIO AITSAM
Mees, kes käib metsas puu otsas
Intervjuu Eesti raiemeistrivõistluste mulduse üllataja, arboristi ja metsamehe Erik Ristiga.

30 KETLIN RAUK
Raiesmiku uuendamise võimalustest
Metsauuendamise kohustus lasub omanikul ka siis, kui raieõigus on edasi müüdüd.

34 **Arvamus**
ANNELI ENTSON
Puidufirmad loodavad õpipoisiõppest häid spetsialiste saada

36 AIN ALVELA
Jõupaberi tootmine tagab Kehra vabriku kasumi
Kehra paberivabrik on kodumaa metsaomaniku jaoks oluline okaspuu paberipuidu tarbija, kasutades umbes viiendiku sellise sortimendi aastasest raiemahust.

42 KAIRI OJA
Riigimetsakeskus õpetab loodusega koos elama
Usutus RMK loodushoiuosakonna juhataja Marge Rammoga.

46 **Poster**
JÜRI PERE
Nohipalu Valgejärve kaldal

48 **Üks küsimus, üks vastus**
Kuidas peaks kaitsma lendoravat ja tema elupaiku nõnda, et looma elukeskkond oleks talle sobiv ja liik säiliks ning et eromandile võimalikult vähe kitsendusi määrataks?
Vastab erametsaliidu tegevdirektor Liina Laineveer.

50 JÜRGEN KUSMIN
Pärandkultuur ja metsamajandus
Esitatakse üldistusi ja näiteid metsamajandajatele, kuidas teha töid nii, et need pärandkultuuri objekte ei kahjustataks.

54 TOIVO MEIKAR
Lipstu nõmm aegade keerises
Selgitatakse selle üle kolmveerand sajandi looduskaitse all olnud ala arengulugu viimase pooleteise sajandi jooksul.

60 HEINO KASESALU
Sajand Waldhofi tselluloosivabriku hävimisest
Vabrik oli 20. sajandi algul tollase Vene impeeriumi suurim ja moodsaim omataoline ettevõtte. 1915. aasta 20. augustil lasti vabrik õhku.

64 **SÜNNIPÄEV**

64 **IN MEMORIAM**

Toimetus:

PEATOIMETAJA
HENDRIK RELVE
tel. 610 4105, 56 35 9315
faks 610 4109
relvehendrik@hotmail.ee

VASTUTAV VÄLJAANDJA
TRIINU RAIGNA
triinu@loodusajakiri.ee

KEELETÖIMETAJA
MERLE RIPS
merlerips@hotmail.ee

VÄLJAANDJA:
MTÜ Loodusajakiri
Endla 3, 10122 Tallinn
www.loodusajakiri.ee

TELLIMINE
610 4105

loodusajakiri@loodusajakiri.ee
www.loodusajakiri.ee

REKLAAMJUHT
ELO ALGMA
tel. 610 4106
reklaam@loodusajakiri.ee

KÜLJENDUS
RAUL KASK
raul@ww.ee

TRÜKK AS Kroonpress

Ajakiri ilmub

Keskonnainvesteeringute Keskuse
toetusel

Kaenefoto: **Hendrik Relve**
Sügis mets.

Oluline metsanduspersoon Tõnu Mändla, 2015. aasta parim metsamajandaja.

Foto: Jüri Pere

Persoonid, sündmused, paigad

Eesti Metsa sügisnumbris on rohkesti lugusid värvikatest metsanduspersoonidest ja nende tegemistest. Aga ka olulistest metsandussündmustest ja paikadest nii nüüd kui minevikus. Põhiloo peategelane on Tõnis Mändla, 2015. aasta metsamajandajate konkursi võitja. Samuti antakse selles kirjutises teada teistest konkursil värskest pärjatud erametsaomanikest.

Päris ajakirja algusosa reportaažis „Metsamehe jälgedes – Jaan Tiivoja” tutvustatakse aga ammutuntud legendaarset metsameest, kes praegugi, üle kaheksakümnesena on täis energiat ja vaimuerkust. Viio Aitsam intervjuuerib eelmisest mehest poole sajandi jagu nooremat, arborist Erik Risti. Kairi Oja usutluses kõneleb RMK loodushoiu ja -haridustegevusest aga mitte metsamees, vaid metsanaine. Selleks on loodushoiu osakonna juhataja Marge Rammo.

Siinses ajakirja numbris on mitmeid kohakeskseid lugusid. Meie noorema põlvkonna ühe tuntuima pärandkultuuri uurija Jürgen

Kusmini artikkel kõneleb pärandkultuuri objektidest metsas ja sellest, kuidas neid metsatöid tehes säästa. Ain Alvela kirjutises on juttu Kehrast, täpsemini Kehra tähtsaimast ettevõttest paberivabrikust. Metsandusloolase Toivo Meikari artikkel viib meid ajaloolisele Lipstu nõmmele Raplamaal ja valgustab selle looduskaitseala intrigeerivat, enam kui 150ne aasta pikkust kujunemislugu. Heino Kasesalu metsanduslooline lugu jutustab Pärnust. Rohkem kui sajandi eest rajati sinna kogu tollase Vene impeeriumi suurim, Waldhofi tselluloosivabrik. Sada aastat tagasi, 20. augustil lasti aga hiiglaslik tööstusettevõtte polkovnik Rodzjanko korraldusel õhku. Nüüd ei mäleta seda omaaegset hiidehitist vist enam ükski pärnakas.

Lahedat lugemist ja mõtteainet pakuvad küllap igale lugejale Ulvar Käärti käsitus eestlaste tänastest marja- ja seenekorjamise kommetest ning Kristiina Viironi arutlus vastakatest suhtumistest metsaraietesse.

Hendrik Relve